

Bruxelles, 18 ianuarie 2019
REV1 – Înlocuiește Avizul către părțile
interesate din data de 21 noiembrie 2017

AVIZ CĂTRE PĂRȚILE INTERESATE

RETRAGEREA REGATULUI UNIT ȘI NORMELE UE ÎN DOMENIUL JUSTIȚIEI CIVILE ȘI AL DREPTULUI INTERNAȚIONAL PRIVAT

La 29 martie 2017, Regatul Unit a notificat intenția sa de a se retrage din Uniune în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Aceasta înseamnă că, începând cu 30 martie 2019, ora 00:00 (CET) („data retragerii”)¹, Regatul Unit va fi o „țară terță”².

Pregătirea pentru retragere este o chestiune de interes nu doar pentru UE și pentru autoritățile naționale, ci și pentru entitățile din sectorul privat.

Având în vedere incertitudinile legate de ratificarea Acordului de retragere, tuturor părților interesate li se amintesc consecințele juridice care vor trebui luate în considerare la momentul în care Regatul Unit va deveni o țară terță.

Sub rezerva perioadei de tranziție prevăzute în proiectul de acord de retragere³, Regatul Unit nu i se mai aplică, de la data retragerii, normele UE în domeniul justiției civile și al dreptului internațional privat. Acest lucru are în special următoarele consecințe⁴:

1. COMPETENȚA INTERNAȚIONALĂ

Dreptul internațional privat al UE stabilește norme armonizate în privința competenței internaționale în materie de drept civil și drept comercial, inclusiv

¹ În conformitate cu articolul 50 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, Consiliul European, de comun acord cu Regatul Unit, poate decide în unanimitate că tratatele încetează să se aplice de la o dată ulterioară.

² O țară terță este o țară care nu este membră a UE.

³ A se vedea partea a patra din proiectul de *Acord privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice*, astfel cum a fost convenit la nivelul negociatorilor la 14 noiembrie 2018 (https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-uk-eu-agreed-negotiators-level-14-november-2018-including-text-article-132_en).

⁴ Se reamintește faptul că Regatul Unit nu participă pe deplin la acquis-ul privind cooperarea judiciară în materie civilă și comercială.

insolvență, și drept al familiei⁵. În general, aceste norme armonizate se aplică numai în cazul în care pârâtul are domiciliul sau reședința într-un stat membru al UE.

1.1. Proceduri în curs la data retragerii

În cazul procedurilor în care pârâtul are domiciliul în Regatul Unit și care sunt pe rolul uneia dintre instanțele din cele 27 de state membre ale UE⁶ la data retragerii Regatului Unit, se aplică în continuare normele UE privind competența internațională.

1.2. Proceduri inițiate începând cu data retragerii

În cazul procedurilor în care pârâtul are domiciliul în Regatul Unit și care au fost inițiate la data retragerii sau după această dată în statele membre ale UE-27, normele privind competența internațională în ceea ce privește instrumentele UE în domeniul dreptului civil și comercial, precum și în domeniul dreptului familiei nu se mai aplică, cu excepția cazului în care instrumentele UE stabilesc normele privind competența în ceea ce privește țările terțe⁷.

Competența internațională va fi, așadar, reglementată de normele interne ale statului membru în care se află instanța sesizată.

În unele cazuri, se aplică convenții internaționale, ca de exemplu convențiile elaborate de Conferința de la Haga de Drept Internațional Privat⁸, cu condiția ca atât UE/statele membre ale UE, cât și Regatul Unit să fie părți la convenție.

2. RECUNOAȘTEREA ȘI EXECUTAREA

Dreptul internațional privat al UE prevede norme pentru facilitarea recunoașterii și a executării hotărârilor judecătorești pronunțate de un stat membru.

2.1. Hotărâri care fac obiectul procedurii de *exequatur*

În situația în care instrumentul relevant prevede procedura de *exequatur* și hotărârea unei instanțe din Regatul Unit a făcut obiectul procedurii de *exequatur* în UE-27 înainte de data retragerii, dar nu a fost executată înainte de data respectivă, hotărârea poate fi executată în UE-27, iar faptul că hotărârea a fost inițial pronunțată de instanțele din Regatul Unit nu are relevanță.

⁵ Prezentul aviz nu abordează în mod specific aspecte legate de protecția consumatorilor. A se vedea, pentru aceste aspecte, *Avizul către părțile interesate – Retragerea Regatului Unit și normele UE privind protecția consumatorilor și drepturile pasagerilor*, publicat la 27 februarie 2018.

⁶ Deși tratatele UE prevăd dispoziții speciale pentru (ne)participarea Irlandei și a Danemarcei la această parte a acquis-ului UE, din motive de simplificare, se utilizează noțiunea de „UE-27”.

⁷ De exemplu, este cazul litigiilor în care sunt implicați consumatori (a se vedea nota de subsol 5).

⁸ De obicei, aceste convenții se transpun în dreptul intern al fiecărui stat care este parte la convenție.

2.2. Proceduri în curs la data retragerii

Cu excepția cazului în care hotărârea unei instanțe din Regatul Unit a făcut obiectul procedurii de *exequatur* înainte de data retragerii, normele UE privind recunoașterea și executarea unor astfel de hotărâri ale Regatului Unit nu se vor aplica unei hotărâri a unei instanțe din Regatul Unit care nu a fost executată înainte de data retragerii, chiar și în cazul în care

- hotărârea a fost pronunțată înainte de data retragerii sau
- procedura de executare a fost lansată înainte de data retragerii.

2.3. Proceduri inițiate la data retragerii sau după această dată

În ceea ce privește procedurile de executare a unei hotărâri a unei instanțe din Regatul Unit care au început în UE-27 la data retragerii Regatului Unit, normele UE nu se mai aplică.

Recunoașterea și executarea vor fi reglementate de normele interne ale statului membru în care se dorește recunoașterea/executarea.

În unele cazuri, se aplică convenții internaționale, ca de exemplu convențiile elaborate de Conferința de la Haga de Drept Internațional Privat⁹, cu condiția ca atât UE/stările membre ale UE, cât și Regatul Unit să fie părți la convenție.

Se recomandă tuturor părților interesate să țină seama de aceste aspecte atunci când evaluează opțiunile contractuale în materie de competență internațională.

3. PROCEDURI SPECIFICE ALE UE

Dreptul UE privind cooperarea judiciară în materie civilă prevede mai multe proceduri specifice, ca de exemplu procedura europeană de somație de plată¹⁰ sau procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă¹¹.

Abordarea privind competența, recunoașterea și executarea prezentată în secțiunile 1 și 2 din prezentul aviz se aplică, de asemenea, în cazul acestor proceduri judiciare specifice.

4. PROCEDURI DE COOPERARE JUDICIARĂ ÎNTRE STATELE MEMBRE

Dreptul UE privind cooperarea judiciară în materie civilă prevede facilitarea cooperării judiciare (de exemplu, în ceea ce privește notificarea sau comunicarea

⁹ De obicei, aceste convenții se transpun în dreptul intern al fiecărui stat care este parte la convenție.

¹⁰ Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată (JO L 399, 30.12.2006, p. 1).

¹¹ Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă (JO L 199, 31.7.2007, p. 1).

actelor¹², obținerea de probe¹³ sau în contextul Rețelei judiciare europene în materie civilă și comercială¹⁴). De la data retragerii Regatului Unit, statele membre ale UE-27

- nu continuă procedurile de cooperare judiciară în curs la care participă Regatul Unit și
- nu lansează noi proceduri de cooperare judiciară la care participă Regatul Unit

în temeiul dreptului UE.

Se poate da curs în continuare acestor proceduri în conformitate cu dreptul intern privind cooperarea judiciară cu țările terțe. În unele cazuri, se aplică convenții internaționale, ca de exemplu convențiile elaborate de Conferința de la Haga de Drept Internațional Privat¹⁵, cu condiția ca atât UE/statele membre ale UE, cât și Regatul Unit să fie părți la convenție¹⁶.

Se recomandă tuturor autorităților centrale naționale să evalueze dacă există riscul ca procedurile de cooperare judiciară să nu se finalizeze până la data retragerii Regatului Unit și dacă procedura poate continua în temeiul dreptului intern sau al unei convenții internaționale relevante. Dacă procedura poate continua în temeiul dreptului intern sau al unei convenții internaționale relevante, autoritatea centrală ar trebui să aibă în vedere prezentarea unei cereri suplimentare în temeiul dreptului intern/convenției internaționale relevante dacă Regatul Unit se retrage din Uniune în lipsa unui acord de retragere.

5. ALTE ASPECTE

- Regulamentul (UE) 2016/1191¹⁷ elimină cerința privind apostila în cazul anumitor documente oficiale (de exemplu, certificatul de naștere) și simplifică

¹² Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (notificarea sau comunicarea actelor) (JO L 324, 10.12.2007, p.79).

¹³ Regulamentul (CE) nr. 1206/2001 al Consiliului din 28 mai 2001 privind cooperarea între instanțele statelor membre în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială (JO L 174, 27.6.2001, p. 1).

¹⁴ A se vedea articolul 8 din Decizia 2001/470/CE a Consiliului din 28 mai 2001 de creare a unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială (JO L 174, 27.6.2001, p. 25).

¹⁵ De obicei, aceste convenții se transpun în dreptul intern al fiecărui stat care este parte la convenție.

¹⁶ De exemplu, în ceea ce privește răpirile internaționale de copii, cererea din partea autorității centrale solicitante poate fi examinată de autoritatea centrală solicitată în temeiul Convenției de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii.

¹⁷ Regulamentul (UE) 2016/1191 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 iulie 2016 privind promovarea liberei circulații a cetățenilor prin simplificarea cerințelor de prezentare a anumitor documente oficiale în Uniunea Europeană (JO L 200, 26.7.2016, p. 1).

alte formalități, facilitând astfel circulația anumitor documente oficiale. Aplicarea Regulamentului (UE) 2016/1191 nu este condiționată de data emiterii documentului oficial, ci de data la care documentul este prezentat autorităților din alt stat membru. Prin urmare, Regulamentul (UE) 2016/1191 nu se va mai aplica în cazul unui document oficial emis de autoritățile din Regatul Unit care este prezentat autorităților unui stat membru al UE-27 la data retragerii sau după această dată, indiferent de data emiterii documentului și de perioada de valabilitate a documentului oficial emis de autoritățile din Regatul Unit.

- Comisia pune la dispoziție o serie de instrumente de informare privind sistemul judiciar național prin intermediul portalului e-justiție¹⁸. De la data retragerii Regatului Unit, portalul e-justiție nu va mai pune la dispoziție informații referitoare la Regatul Unit și nici formulare dinamice și fișe informative privind Regatul Unit.

Portalul european e-justiție, <https://beta.e-justice.europa.eu/?action=home&plang=ro>, și site-ul web al Comisiei privind justiția civilă, http://ec.europa.eu/justice/civil/index_en.htm, prezintă informații legate de domeniul justiției civile. Aceste pagini vor fi actualizate cu noi informații dacă va fi necesar.

Comisia Europeană
Direcția Generală Justiție și Consumatori

¹⁸ <https://e-justice.europa.eu/home.do?action=home&plang=ro&init=true>